

Sinnikkyys * Toimeliaisuus * Elämänhalu

N:o 3

Toimitusneuvosto:
Anneli Varjonen
Riitta Nieminen
Timo Vesterinen

**Vesteristen sukuseura ry:n
jäsenjulkaisu**

Kustantaja: Vesteristen sukuseura ry
Wallininkatu 8 A 3
00530 Helsinki

**Painatuspäivä
3.11.1994**

Kenraali Veikko Vesterisen juhlapuhe sukukokouksessa 11.6. 1994:

Vesteriset sodassa

Ensi syksynä tulee kulu-neeksi 50 vuotta jatkosodan päättymisestä (4.9. 1994). Sota saksalaisia vastaan tosin jatkui vielä 1945 puolelle (27.4. 1945).

Lähes päivälleen 50 vuotta sitten (9.6. 1944) alkoi Kannaksella NL:n suurhyökkäys, jolla oli tarkoitus lopullisesti murskata Suomen puolustus ja tunkeutua syvälle Suomeen. Runsaan kuukauden ajan - elokuun alkupuolelle saakka - taisteltiin erityisesti Kannaksella, sukumme syntysijoilla maamme vapauden puolesta ja onnistuttiin lopulta pysäyttämään vihollinen. Siksi on ajallisesti sopivaa tarkastella lyhyesti sotiamme ja niiden merkitystä itenäisyydellemme sekä osallistumista kansamme yhteisiin ponnisteluihin.

Talvisotaan mennessä maamme oli ehtinyt vakauttaa demokratiansa ja 30-luvun lamakautta seurannut taloudellinen kehitys oli nostanut merkittävästi kansa-

laisten elinehtoja. Teollisuus ja kauppa kehittyi. Ulkomalaisia investointeja alkoi siirtyä Suomeen. Maassamme virisi voimakas usko tulevaisuuteen. Silloin ei tiedetty, että Suomi, Saksan ja NL:n sopimuksella, siirrettiin NL:n etupiiriin ja maattamme odotti katkera sota, jonka perimmäisenä tarkoituksena oli Suomen liittäminen NL:oon.

Viimeisimpien tutkimusten mukaan sodan syinä, poliittisten ja strategisten etujen lisäksi, oli muun muassa Suomen nopeasti kehittyvä teollisuuden saaminen NL:n käyttöön.

Kun neuvottelut kariutuivat, oli Suomi vallattava nopeasti ja valmistauduttava Saksaa vastaan käytävää sotavarten.

Hyökkäystä Suomeen valmisteltiin lähes vuosi - aina joulukuusta 1938 lähtien. Silloin aloitettiin itärajamme takana muun muassa rautaja maanteiden kunnostus, tehostettiin Stalinin kanavan

rakennustöitä ja ryhdyttiin rakentamaan Petroskoin-Besovetskiin sotilaslentokenttiä. Rahapuljan ja eri hallinonalojen keskinäisen kilpailun takia valmistelut etenevät kuitenkin hettomasti ja esimerkiksi strateginen ratkaistui suomalaisille onneksi vasta talvisodan päättymispäivänä 13.3. 1940.

Talvisota alkoi 30. marraskuuta yhtäaikaisella hyökkäyksellä kaikilla rintamilla. Yös monia kotialueen paikkakuntia pommitettiin. Olin itse äitini ja sisarusteni kanssa Espoossa sotaa paossa ja muistan elävästi erään venäläisen pommittajaosaston, joka matalalla lentäen ylitti Espoon asemaseudun.

Venäläisten painopiste oli Kannaksella, mutta ratkaiseviksi osoittautuivat myös Suomussalmen, Kuhmon, Ilomantsin, Tolvajärven, Kolla ja Lemetin taistelut - pohjoisesta etelään lueltuina.

Sodan alussa suomalaiset vetäytyivät suunnitelmallisesti tai ylivoimaisen vihollisen pakottamana kaikissa suunnissa. Usealla alueella siviiliväestön evakuointi tapahtui samanaikaisesti. Ihmiset joutuivat pakenemaan kodeistaan vain tärkein omaisuus mukanaan. Evakotie alkoi myös monelle Vesteriselle - erityisesti Kannaksen Uudellakirkolla, Inosta ja Kanneljärveltä - sukumme peruseuduilta.

Talvisodan kahden ensimmäisen viikon taistelujen jälkeen suomalaiset saivat pysäytettyä hyökkäyksen ja aloittivat usealla suunnalla venäläiset täysin yllättäneet vastahyökkäykset. Olihan muun muassa Suomussalmelle hyökkäävillä venäläisillä divisioonilla lopullisena tavoitteena Oulu ja Suomen katkaiseminen kahtia. Kuumossa venäläiset pyrkivät Kajaanin ja Ilomantsista Joensuuun. Tolvajärveltä pysäytetyt kaksi divisioonaa pyrki Värttilän ja Sortavalan suuntiin.

Samat tavoitteet oli Kollaalla torjuttuilla ja Lemetin motteihin tuhotuilla venäläisillä. Kaikissa näissä suunnissa taisteli suojeluskunnista ja kenttäarmeijan reservistä tulleita Vesterisiä. Kaikissa suunnissa heitä oli myös kaatuneiden ja haavoittuneiden joukossa.

Sukumme Talvisodassa antama ensimmäinen uhri oli Suomussalmella taistellut Hämeenläänin Äkäällä syntynyt ja Kajaanissa ylioppilaaksi tullut Sakari Vesterinen, joka kaatui 14.12. 1939 juuri, kun suomalaiset alkoivat saavuttaa menestystä Suomussalmen kirkonkylän takakin valtaamiseksi. Sakari oli syntynyt 28.10. 1920 ja täytännyt siis 19 vuotta runsas kuukausi aiemmin. Hän oli reservin vänrikki, RUK:n kurssilta 41 saman vuoden keväältä. Hän oli nuorin Talvisodassa menettänyt Vesterinen.

Kuumossa menehtyi 10.8. 1902 Säräisniemellä syntynyt Veli Vesterinen. Tolvajärvellä Lappeenrannassa 13.10. 1908 syntynyt Viljo Olavi. Lemetin mottitaisteluissa kaatuivat 7.2. 1912 Rautalammilla syntynyt Veikko Armas ja Uudellakirkolla 29.1. 1918 syntynyt Aarne Olavi.

Kannaksen Taipaleenjoella menehtyivät Käksälässä 7.5. 1911 syntynyt Toivo ja Väinö Jorma, joka syntyi 8.9. 1915 Kerkonkoskella. Summan taisteluissa kaatui 9.10. 1912 Uudellakirkolla syntynyt Viljo ja Kollaalla päivää ennen rauhantekoa Sulkavalalla 24.5. 1908 syntynyt Veikko. Talvisodassa kaatui yhteensä 20 Vesteristä. Heistä puolet oli syntynyt Karjalassa, toisten jakautuessa tasaisesti muihin Vesteristen asuinpitäjiin.

Suomen osoittautuessa Talvisodassa liian kovaksi vastustajaksi NL:n oli pakko luopua maan valloituksesta ja tyytyä osatoukseen - Karjalan liittämiseen NL:oon. Sodan jatkuminen

olisi kyllä aikaa myöten joutunut maamme valloituksen, mutta olisi samalla sitonut NL:n joukkoja Suomen suuntaan liian pitkäksi aikaa. Olihan lähestyvä yhteenotto Saksan kanssa Stalinin ykköshuolenaihe jo keväällä 1940. Talvisota osoitti myös suomalaisten lujan tahdon puolustaa isänmaataan. Tällä asialla oli merkitystä Moskovan ajatteluun myös myöhempiä aikoina.

Karjalankin valloitus merkitsi NL:lle paljon. Se sai käyttöönsä muun muassa merkittävän selluloosa- ja sähkötuotannon. Suomelta saadulla alueella olleiden selluloosatehtaiden avulla NL:n tuotanto lähes kolminker-

taistui. Suomalaisen tuotteen laatu oli myös parempaa ja soveltuvi muun muassa ruudin valmistukseen. Leningradin alueen sotatarviketeollisuus kärsi 1930-luvulla jatkuvaa sähkövoimapulaa. Enson ja Rouhialan voimalaitokset tulivat parantamaan tilannetta merkittävästi. Vuonna 1940 Rouhialasta tuli NL:n kolmanneksi tehokkain voimalaitos.

Talvisodan pakkorauha koettiin nimensä mukaisesti varmaankin molempien osapuolten leireissä. NL suunnitteli saattavansa loppuun

jatkuu sivulla 3

**Varatuomari Lasse Vesterisen
tervehdyspuhe:**

Sukukirjan toinen painos ilmestynyt

Yli neljännesvuosisata siten elävöitti useita sukumme jäseniä palava halu ja ajatus selvittää, mistä isoisä, isoisän isoisä ja hänen isänsä Ville, Juho, Pekka tai Erkki Vesterinen olivat tulleet. - Missä he ovat asuneet, minkälaisista heidän elämänsä on ollut?

Tarmokkaiden sukuveteraanien ponnistelujen tuloksena syntyi Rautalammien kokouksessa ajatus järjestelmällistä sukututkimusta ohjaavasta seurasta.

Meitä tänne kesäiseen Saloon nyt kokoontuneita, pitkien matkojen takaa erilaisista ympäristöistä tulleita ja taustoiltaan erilaaisia ihmisiä yhdistää sukunimen ja yhteisen yhdistyksen lisäksi sama elävä halu saada mennyt kansallinen historia elämään ja sykkimään henkilökohtaisena perheen historia.

Itseäni on elävöittänyt tieto, kuka esi-isistäni eli suuriruhtinaskunnan syntyäiköihin, suuren Pohjansodan, nälkävuosien tai 30-vuotisen sodan aikoihin. Mitä he puuhailivat, missä he suurin piirtein asuivat jne. Uskoakseni tämä on yksi meitä yhdistävä tunne.

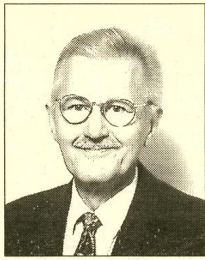
Soituu syytettiin aiko-

naa Rautalammilla. Soituviesti on viety eteenpäin. On kokoonnuttu aina kahden vuoden välein eri tahoilla kaunistu Suomenmaattamme. Toisen kerran tietämäni mukaan tänne Saloon.

Sukuseuramme on olemassaolonsa aikana saanut useita sukututkimuksellisia julkaisuja aikaan. Ne ovat kaikki arvokkaita ja ansiokkaita selvityksiä Vesteristen vaihteista eri aikakausilta. Nyt - tähän kokoukseen mennessä - on saatu valmiiksi ja myyntiin lehtori Eero Vesterisen toimittamasta sukukirjasta uusi painos. Sen toimintayön on toteuttanut ja vahvan panoksen sen päivittämiseksi ja tarkistamiseksi on antanut tarmokas sihteerimme Justina Westerinen.

Hyvät Vesteriset! Kaikella on oma aikansa. Kullekin on annettu ajanvirrassa oma rajallinen aikamittansa. Hiljentykäämme hetkeksi niiden sukuseuramme jäsenten muistolle, joiden ajallinen taival on katkenut Vääkysistä tänne Saloon. Näiden joukossa on vuoden 1993 kesäkuussa Pohjan Tähden tuonne pojan siirtynyt varupuheenjohtaja, kunnallisneuvos Paavo Vesterinen.

Puheenjohtajan palsta

Erkki Vesterinen

On hyvä asia, että suvullemme on hyvin toimiva ja arvostettu sukuseura. Yhteydet sukuun ja perheeseen ovat olennaisesti edistämässä ihmisen hyvinvointia ja terveyttä. Koska varsinainen sukukokous on joka toinen vuosi, olisi tarpeellista, että väliaikoinakin järjestettäisiin mahdollisuuksia suvun jäsenten tapaamisiin. Sukukokouksen välillä toiminta on myös keskittynyt liaksi sukuneuvostoon, jolloin muut helposti jäävät passiivisina odottamaan seuraavaa sukukokousta.

Tasa-arvon kannalta olen iloinen siitä, että Salossa valittiin uuteen sukuneuvostoon lisää aktiivisia naisia. Vielä toivoisin sukuneuvoston toimintaan mukaan nuoria ajattelijoita ja toimijoita. Sukuseurakana ei pysy viereinä pelkästään menneitä muistelemalla, meillä tulee olla katse valppaana myös tähän päivään ja tulevaisuuteen. Siihen kehoittaa lehtemme tunnuskuvan auringon nousuun.

Olen saanut viettää turval-

lisen ja onnellisen lapsuuden Keski-Suomen suurten metsien ja järvien keskellä. Lapsuuteeni kuului olennaisesti vanha talonpoikainen kulttuuriympäristö, johon liittyi paljon merkkejä ja muistoja 1700-luvun Ruotsin ja 1800-luvun Venäjän vallan ajoilta. Nyt aikuisena, kun Suomi liittyy kiinteämmiin ja vapaaehtoisesti Eurooppaan, ymmärrän kuinka paljon me suomalaiset olemme aikaisemminkin saaneet vaikutteita muilta kansoilta. Kuitenkin pidän aina itseäni suomalaisena maailmalla liikkuessani. Meidän kaikkien yhteinen toivo on, että uusi Eurooppa, joka syntyy historiallisessa myllerryksessä ympärillämme, takaa meille ja lapsillemme turvallisen tulevaisuuden ilman sotia.

Sukuseuran uutena puheenjohtajana tervehdän lämpimästi Teitä kaikkia, jotka kuulutte Vesteristen sukuun. Toivon Teille Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 1995.

Sukuseura koolla kulttuuri-historiallisella seudulla

Sukukokous Salossa 11.6.1994

Kauniina alkukesän lauantaina 11.6.1994 kokoontuivat Vesteriset sukukokoukseensa Saloon. Osanottajia oli saapunut ympäri maata aina Lappia myöten 123 henkeä. Paikalla vallitsi luonteva perhetilaisuuden tunnelma, mitä korosti kirkon puheen-sorina. Kerrottiin kuulimiset ja kyseltiin voiteja.

Kokouspaikaksi valikoitui lopuksi Salon Golfravintola sen jälkeen, kun aluperin kokouspaikaksi varustusta Moision koulusta katsottiin parhaaksi luopua. Syynä oli se, että kuultiin koulun ja koululaatteen tulleen varatuksi koranäyttelyä varten samaksi päiväksi. Golfravintola sijaitsi maisemallisesti avarassa ja kauniissa maisemassa. Ravintolarakennus oli uusi ja valoisa. Ulkonaiset olosuhteet sukukokouksen pitämiseksi olivat joksinkin otolliset, joskin ravintolan pienenä ja esiintymiskorokkeen puuttumisen hieman vaikeutti ohjelman seuraamista. Ravintolan intiimi tunnelma luonnollisesti korvasi puutteita.

Ravintolapaikkoja oli noin 80, jotka eivät täysin riittä-

neet. Lisätulaa ja paikkoja järjestyi kuitenkin helposti patioilta, jossa kokouksen seuraaminen lämpimästä kesäpäivästä johtuen lienee ollut kohtalain mukavaa.

Jo vakiintuneeksi muodostunutta tapaa noudattaen sukukokousta edelsi ohjelmallinen osa. Kuultiin tekn. yo Timo Vesterisen esittämää yksinlaulua, jota säesti Pirjo Rajalin. Salon karjalaisnuoret, ikä noin 6–14 vuotta esittivät kansantanssua ja valkoituja teitteä suomalaisesta kirjallisuudesta – joskin Sveinikkiin siihen lukien – kuultiin salolaisen lausuntaitelijaa Jyrki Homasen esittämää. Tohtori Erkki Vesterinen toimitti juohevään tapaansa juontajan virkaa.

Tervetuliaispuheen piti sukuseuran varapuheenjohtaja, varatuomari Lasse Vesterinen Viitasalossa ja juhlapuheen pitäjäksi oli lupautunut kenraali Veikko Vesterinen. Kummankin puheet on erikseen otettu lehteen.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin sukuseuran kunniapuheenjohtaja Seppo Vesterinen Kärkölästä, si-

teeriksi sukukirjan toimittaja FK Justiina Westerinen.

Kokouksen päätöksistä mainittakoon, että seuraava sukukokous päätettiin pitää vuonna 1996 Imatralla. Jäsenmaksu pysyttiin ennallaan 40 mk:nä.

Ennen sukukokouksen alkua nautittiin lounas seiso-vasta pöydästä. Ravintola oli omalta osaltaan merkittävästi pyrkinyt edesauttamaan tilaisuuden onnistumista huolehtimalla joutuisista järjestelyistä ja ravintolasiin ja puhujakorokkeen kukkari- teluista. Kiitos sukukokouksen onnistumisesta tulee langeta myös sukuseuran yhdyshenkilönä toimineelle Leena Lundille ja hänen tytärilleen sekä Salon matkailu- yhdistyksen rva Salmiselle. Heidän asiantunteva ja uhrattuva apunsa oli monessa suhteessa ratkaiseva.

Kokouksen jälkeen oli mahdollisuus opastettuun kiertoajeluun Halikossa ja

Salossa. Oppaana linjalieki Vainion bussissa toimi Kirsi Nurmi. Matka suuntautui kohti Rikalanmäkeä ja sieltä valikoitujen korttelien kautta Salon kirkolle.

Illalla oli tilaisuus yhteiseen illanviettoon ravintola Rikalassa. Tilaisuus ei täysin vastannut odotuksia. Ravintola oli ensinnäkin varsin ruuhkainen; paikalla kerrottiin olleen yli 1 000 asiakasta. Toisaalta ravintola oli muuttanut pöytävarauksia siten, että illanviettoon varattu tila oli kellarissa eikä alun perin ajatellussa viihtyisässä ravintolasalissa. Tästä syystä ja senkin johdosta, että sukujuhla oli tällä kertaa ajateltu yksipäiväiseksi, illanvietosta ei muodostunut tavanomaisen tasokasta. Osa kokouksen osanottajista oli- kin suunnistautunut kotimat- kalle heti kokouksen jälkeen.

Ottaen huomioon yhdesälön mieluisat hetket, sukujuhlan ohjelmallisen osan, kokouksympäristön ja itse kokoukselle tyypillisen harmonisen tempon, lienee pääl- limmäiseksi kuitenkin ker- sottava kotiönviemiksi jää- neen myönteisiä muistuk- via, joihin voi palata edessä olevan kahden vuoden aika- na ennen seuraavaa sukuk- ousta.

”Halikon aarre” ja Rikalan kalmisto

Sukukokouksen yhteyteen järjestetty kiertoajelu sujui ohi Majalan mäen kohti Rikalanmäkeä, Rikalan kalmistoa. Majalan mäen on ker- ran muinainen uskelalainen ja satunnainen kulkija joutu- nut kätkemään aarteen, jota ei kuitenkaan koskaan pääs- syt noutamaan. Museovirast- on tutkijan, maisteri Anna- Liisa Hirviluodon teoksesta ”Halikon historia I” löydäm- me seuraavan asiaan liittyy- vän kuvauksen.

Syksyllä 1887 Karl Karls- son Ollikkala löysi Halikon Majalan krouvin läheltä ho- pea-artereen, jota pidetään eräänä Pohjoismaiden arvokkaimpana varhaiskes- kiaikaisena löytönä.

Aarteen löytäjän, Karlssonin edistyttyä työssään run- saan puolen metrin syvyen lapio kolahti johonkin esineeseen. Kaivajan häm- mästyös oli suuri, kun kuopas- ta paljastui vanhaaikainen saviasiä. — Eikä vain sav- iansiä, vaan hopeakoruja runsaan kilon verran; kolme riipusta raskaine kääntyineen ja 36 hopeista filigraanikel- meä. Löytöpaikka sijaitsi 800 metriä Halikonjoesta itään ja kaksi kilometriä Ri- kalasta samaan ilmansuun- taan, Joensuun kartanomaalla aikoinaan olleen krouvin läheisyydessä.

Ristiriipuksista komein on noin 96 cm pitkään punos- kääntynyt kuuluva kullattu kruusifiksi. Kaulaketjuun lii- tyi useita taidokkaasti toteu- tettuja osia; kruusifixin ohel- la ketussa on niskan kohdal- la karolinkisella leijona- ja ristiaiheella koristettu py- häinjännösrasia.

Pyhäinjännöksissä heijas- tuu viikinkiajan jälkeiselle kulttuurille ominainen rikkaus eri suunnilla saatuna vaikut- teina; hopeaketjuissa ja fili- graanihelmissä kaukaisen idän tekniikka, ristin mo- nissa yksityiskohdissa ja kul- tassa kruusifiksissa kristin- uskon symbolit ja ideologia ja keskieuropalaisen käsi- työtaitteen parhaat saavutuk- set. Ja kaiken taustalla skan- dinaavisen muinaisornamen- tiinin vaikutus.

Aarteen omistaja tuskin on voinut olla maallikko. Pa- remmin on kuviteltavissa, että ristit ovat joskus kuu- luneet jonkun kirkkoruht-inaan juhla-asuun.

”Halikon aarteeksi” kutsu- tu käädyt ajoittuvat 1100- luvulle ja mahdollisesti ne ovat kulkeutuneet Halikkoon jo samalla vuosisadalla. Mit- ten kalleudet ovat joutuneet Halikon maaperään ja kät- ketyinä rautakauden savi- ruukkuun, antaa mielikuvit- taksellemme paljonkin ai-

neksiä. Ensimmäiset löydöt Ri- kalan kalmistosta ovat peräisin vuodelta 1862, jolloin mäen laelle rakennettiin Viurilan kartanon tallirakennusta. Lä- hes sata vuotta myöhemmin, kesäkuun 28. p:nä 1950 il- moitettiin muinaistieteelli- selle toimikunnalle, että Ri- kalanmäestä oli löydetty na- vetan uudisrakennustissa kolme miekkaa. Nämä löy- döt johtivat kaivauksiin vuosi- na 1950–1953.

Kalmistosta on tutkittu 50 hautaa ja lisäksi on voitu teh- dä havaintoja tuhoutuneista hautauksista. Haudat ovat melko lähellä toisiaan, osaksi päällekkäin ja limittäin. Sy- vyys on keskimäärin 70 cm ja useimmiten lounais-koil- lissuuntaista. Vainajien päät olivat useimmiten lounaassa. Naulat puuarkut olivat harvinaisia, mutta puuraken- teiden jäännöksiä on havai- tu.

Muutamissa tapauksissa hauta oli pohjistettu sam- maleella tai peuran taljalla. Toi- sinaan hautaus on katettu tuohella. Haudan päällä on voinut olla kivilatomuksia, ei kuitenkaan siten, että ne olisivat erottuneet maan pin- nalla. Hautausta peittävä pintakerros on myös noki- nen, ikään kuin siinä olisi suoritettu polttoritualeja.

Juhlakorujen lisäksi haudois- sa on ollut jokapäiväisiä tar- vekuulia ja aseita. Tästä syys- tä Rikalan hautoja voidaan pitää pakanallisin, vaikka perinteisestä polttohautauk- sesta onkin jo luovuttu.

Niinpä haudan pääpuole- sa saattoi olla harppuunan- kärki ja padan haahlan osa. Muutamasta haudasta on löytynyt puurasioiden jää- nnöksiä. Eräs oli asehaudassa, jossa oli miekka ja keihäs sekä jalkopäässä arvokas sisäl- töinen puukuppi. Tutkijoi- den yllätykseksi kupista pal- jastui taidokkaasti koristeltu rasia, jonka alkuperä on ar- bialaisessa maailmassa. Ra- siassa on säilytetty hopean punnitsemiseen käytettyjä pienikokoisia pronssikuppe- ja.

— Tarvinneemko enem- pään näyttöä, mikä oli tämän muinaissuomalaisen rooli omana aikanaan.

Pysähtyminen hetkeksi täl- laisten muinaislöytöjen ää- relle hiljentää miettimään si- tä ajallisesti vähiästä roolia, mikä meillä itse kullakin on oman kansanheimomme vuosituhantisessa ketussa. Omalla omittuisella tavalla tämä tietoisuus samalla eläh- dyttää antaen takeet kaiken jatkuvuudesta.

Sukuseuran myyntiartikkelit

Sukuseuralla on myynnis- sä erilaisia sukutunnuksia sekä julkaisuja. Seuraavassa niitä koskeva luettelo hinta- tietoineen:

Sukutunnukset:

1. Pöytäviiri, suunn. tekstiilitaitelija Jukka Vesteri- nen. Sopiva omaan kotiin tai merkkipäivälahjaksi suvun edustajalle. Hinta 130 mk.

2. Sukuryijyn tekopiirust- ukset, suunn. Jukka Vesteri- nen. Piirustuksen hinta 50 mk. sis. myös värrikuvan valmis- ta ryijystä.

3. Rintamerkki, hop. suunn. Jukka Vesterinen. Hinta 40 mk.

Sukujulkaisut:
No 1 Heikki O. Vesteri- nen: **Nimihistoriallinen tut- kielma Vesterinen-nimestä.** Kirjan kustantanut kauppa- neuvos Arvo W. Vesterinen 1968. Hinta 10 mk.

No 2 Eero O. Vesteri- nen: **Polvesta polveen** — taustatieto kanta-isistä ja eräistä muista varhaisemmista Vesterisistä. Hinta 10 mk.

No 3 Eero O. Vesteri- nen ja Heikki O. Vesteri- nen: **Äy-**

Vesteriset 1943–1950. (Moniste) Hinta 5 mk.

No 4 Heikki O. Vesteri- nen: **Kahdeksantoista suku- polvea, moniste.** Lop-punut.

No 5 Eero O. Vesteri- nen: **Vesteristen sukukirja 1988.** Lopput.

No 6 Arvo Vesterinen — Heikki O. Vesterinen — Eero Vesterinen: **Sylvesteristä Westeriseen.** Neljä artikkelia Vesterisen suvun varhaisvai- heista. Hinta 10 mk.

No 7 Justiina Westerinen: **Vesteristen sukukirja 1994.** Hinta 140 mk. Lue tilausoh- jeet ilmoituksesta.

No 8 Hans Molander- Jaakko Vesterinen-Justina Westerinen: **Vesteristen su- kuseura ry:n 25-vuotishisto- riikki.** Ilmestynyt keuhällä 1995. Tiedustele tuollon.

Tilaukset: Hans Molander, Wallininkatu 8A3, 00530 Helsinki. Puh. 90- 767145 joko puh. tai kirjeitse. Toi- mitustapa: Viiri postiennak- kona, muut postitse laskua vastaan.

Vesteristen sukuvierin, sukuryijyn ja rintamerkin suunnittelija

Tekstiilitaitelija Jukka Vesterisellä

on 24.1.—19.2.1995 näyttely suunnittelutoistään 25 vuoden ajalta Suomalaisen muotoilun edistämistä- tiön näyttelyhuoneistossa Helsingissä Fabianinkatu 10:ssä. Sukuseuran jäsenet huomioinevat tilaisuuden. Avoimna ma-pe 11–17, la-su 12–16.

KUINKA LIITYÄ JÄSENEKSI?

Ota yhteys sukuneuvoston jäsenen. Osoitetiedot takasivulla.

Vesteristen sukukirja

Justiina Westerinen: Vesteristen sukukirja 1994. Vammala 1994. Vammalan kirjapaino. 400 sivua.

Edesmenneen lehtori Eero Vesterisen (9.12. 1906-22.8. 1979) 10 vuoden suurtyö, ensimmäinen Vesteristen sukukirja ilmestyi vuonna 1987 Vesteristen sukuseuran julkaisuna n:o 5. Sukukirja saavutti heti suuren suosion ja painos myytiin nopeasti loppuun.

Sukuseuran hallinto, sukuneuvosto päätti vuonna 1992 toimittaa uuden täydennetyn laitoksen sukukirjasta. Tässä tarkoituksessa kerrottiin vuoden 1992 sukukokouksessa ja Vesteristen Viestissä n:o 2 joulukuun ilmoitus, jossa saatiin suuren jäsenten lähetettävään havaitsemansa korjaukset ja täydennykset sukuseuran sihteerille 30.9. 1993 mennessä. Kirjeitä ja puhelinsoittoja tulikin yhteensä kuutisenkymmentä kappaletta, joista kaikista halutaan tässäkin yhteydessä esittää kiitos.

Vanhasta sukukirjasta puuttui usean henkilön kohdalta tieto vanhemmista. Sukuneuvosto päätti, että nämä puuttuvat tiedot yritetään selvittää ainakin 1900-luvun osalta. Isän (tai äidin) nimi saatiinkin selville 95 tapauksessa pyyttämällä virkatodistus sukututkimusta varten syntymäpaikan kirkkoheraanvirastosta. Samalla selvisi myös parikymmentä puuttuvaa tietoa aiemmin syntyneiden vanhemmista sekä saatiin paljon muita lisätietoja 1800-luvulla eläneistä sukulaisistamme.

Voimassaoleva henkilörekisterilaki olisi kuitenkin estänyt kirjan julkaisemisen uudistetussa muodossaan.

Korkeintaan uusintapainos vanhasta olisi voitu ottaa. Onneksi kuitenkin henkilörekisterilain muutos, jossa lievennettiin henkilörekisterien julkaisukieltä juuri sukututkimusta koskeville osilla, tuli eduskunnan käsitteilyyn joulukuussa 1993. Uusi laki hyväksyttiin 15.4. 1994, joten näin lainsäädännöllinen este oli voitettu.

Uusi sukukirja perustuu siis pitkälti Eero Vesterisen kokoamaan ensimmäiseen sukukirjaan. Sen koostamisesta Eero Vesterinen itse kirjoittaa e.m. teoksen alkulauseensa seuraavasti:

— Näiden nimien keräilyssä on käytetty kahta eri tietä; Ensiksi Sukukirjamme toimituskunta (Heikki ja Fredrik) ovat keränneet Valtionarkistoston vanhoista asiakirjoista kaikki löytämänsä tiedot Uudenkirkon, Kivennavan ja Rautalammin Vesterisistä aina vuoteen 1850 saakka. Siitä eteenpäin on Lakkautettujen Seurakuntien arkistosta tutkittu Uudenkirkon (Ino, Kanneljärvi) ja Kivennavan (Raivola) kirkonkirjat niin pitkälle kuin niitä on, eli 1940-luvulle.

Toiseksi sukuseuran onnistui saada luettelo jokaisesta 1.1. 1969 kirjoissa olleesta 2 783 Vesterisestä Suomen 198 eri pitäjässä. Tästä luettelosta selvisi kunkin täydellinen nimi, syntymäaika ja -paikka sekä asuinkunta ja rekisterivirasto, jossa hän oli kirjoilla. Sukulaisuusteista ei ollut tietoja. Niinpä allekirjoittanut joutui käymään laajan kirjeenvaihdon rekisteriviranomaisten kanssa, joilta saatiin yleensä riittävästi tietoja aina 1800-luvun alkupuolelle saakka.

Eero Vesterisen mainitse-

mat Heikki ja Fredrik olivat sosionomi Heikki Vesterinen (9.3. 1912-18.6. 1977) ja opeettaja Fredrik Vesterinen (30.10. 1899-5.2. 1988).

Täydennysten ja korjausten lisäksi uuden sukukirjan ulkoasuun selkeyteen ja luettavuuteen on pyritty kiinnittämään erityistä huomiota. Aiempaan painokseen verrattuna kirjaan on tehty seuraavia uudistuksia:

— henkilöiden syntymäpaikan nimi on kirjoitettu kokonaisuina, ei lyhenteinä,
— jokaisen henkilön syntymäaika on kirjoitettu täydellisenä, jos se vain on ollut tiedossa (aiemmasta kirjasta oli selaillessa vaikea löytää syntymävuotta),
— omiksi kohdiksi on kirjoitettu myös ennen 1800-lukua syntyneet tyttävät, jotka vanhemmassa sukukirjassa näkyvät vain isien tiedoissa,
— isien tietoihin on merkitty mukaan myös alaikäisinä kuolleet lapset aina, kun ne on saatu selville. Omia kohtia ne eivät esiinny. Antaahan tämä tieto tiettyä ajankuvaa sekä saattaa helpottaa sukututkimusta joissakin tapauksissa.

— mukaan on otettu tiedot avioituneiden Vesteriittien lasten nimistä (äitien kohdalla), mutta ei enää lastenlapsia, elleivät he ole toimineet aktiivisesti sukuseurassa,
— vuoden 1940 jälkeen syntyneiden kohdalla on merkintä n (naimaton) jätetty pois, koska ensimmäisen sukukirjan ilmestymisen jälkeen monet heistä ovat varmasti avioituneet ja

— merkintä avopuolisosta on jätetty kirjaan, jos parilla on yhteisiä lapsia.
Kaikkien edellä selostettujen toimenpiteiden jälkeen

uudessa sukukirjassa on omana kohtanaan syntymäajan mukaisessa järjestyksessä mainittu yhteensä 6 186 Vesteristä/Westeristä, kun vanhassa vastaavia mainintoja oli 5 512 kpl. Mainittakoon, että Väestörekisterikeskuksesta 27.4. 1994 saadun tiedon mukaan Suomessa oli tuolloin elossa yhteensä 2 771 Vesterinen tai Westeri-nimistä henkilöä. Sukuseuraan kuului 1.1. 1994 lähes 400 henkilöä.

Taaksepäin oman suvun historiassa pääsee sukukirjan avulla seuraavasti: isän tiedoista löytyy isöisän syntymäaika, isöisän tiedoista hänen isänsä syntymäaika jne. Parhaassa tapauksessa ketju voi taaksepäin seurata aina ensimmäiseen kirjassa mainittuun Vesteriseen saakka, mikäli tiedot syntymäajoista ovat aukottomat.

Kirjan teksti on kirjoitettu atk-tiedostoksi levykkeille WP-tekstinkäsittelyohjelmalla, jotta tietojen ajantasalle saattaminen seuraavaa sukukirjaa varten tulee entistä helpompaa, kun koko kirja ei enää tarvitse kirjoitusta uudestaan. Sukuneuvosto toivoikin suvun jäseniltä myös jatkossa tietoja tässä kirjassa havaituista puutteista, koska nyt ilmestyvä sukukirja ei vielä ole edes 1800-luvun osalta läheskään täydellinen, puhumattakaan uudemmissa tiedoista.

Kirjan liitteeksi on lisäksi otettu Sota-arkistosta kerätyt tiedot talvi- ja jatkosodassa kuolleista Vesterisistä. Samoin liitteenä on joitakin sukututkijoille hyödyllisiä osoitustietoja sekä sukuseuran säännöt.

Sukukirjaa nyt saatavana

VESTERISTEN SUKU-KIRJASTA UUSI PAINOS

Uusi, täydennetty laitos Eero Vesterisen toimittamasta sukukirjasta on ilmestynyt Justiina Westerisen toimittamana. Kirjan esittely toisaalla tässä lehdessä. Painoksen suuruus on 550 kappaletta. Hinta 140 mk + postikulut 22 mk, eli yhteensä 162 mk.

Tilaaminen. Kirjan hankinta käy helpoimmin käyttämällä tämän lehden mukana lähetettävää tilillepanokorttia. Suorittamalla maksu rahalaitokseen tieto tilaajasta välittyy sukukirjan jakelusta huolehtivalle sukuseuran rahastohoitajalle kortissa olevan viitenumeron kautta.

Sellaiset henkilöt, jotka eivät ole saaneet tilillepanokorttia voivat suorittaa sukuseuran PS-tilille 661 562 edellämmainitun summan 162 markkaa ja lähettämään kuitenkin jäljennöskappaleen osoitteella

Hans Molander
Wallinkatu 8 A 3
00530 Helsinki

Kirjaa voidaan tilata myös puhelimitse (90-767145) tai kirjeitse yllä olevalla osoitteella. Tilaukset toimitetaan tuolloin postinäkönä, mistä koituu 12 mk:n lisämaksu.

Tietoa kirjan saatavilla olosta pyydetään hyväätoisesti levittämään. Tilausohjeet siten kuin yllä selostettu.

jatkoa sivulta 1 Vesteriset...

Suomen valloittamisen sopivana ajankohtana. Suomessa taas uskottiin Saksan voittoon ja kommunistin tuhoon. Siksi haluttiin olla mukana hankkimassa menetetty alueet takaisin, kun siihen tilaisuus tarjoutui.

Jatkosodan loppuvaiheissa - kesällä 1944 - Saksan voitonmahdollisuudet olivat jo aika ajoin kadonneet. Suomi pyrki aktiivisesti erillisrauhaan liittoutuneiden kanssa. NL:n tavoitteena taas oli lyödä Suomen armeija kesäkuussa 1944 alkavalla suurhyökkäyksellä. Ainakin Leningradin sotapiirissä valmistauduttiin suomalaisten puolustuksen romahdukseen ja maan nopeaan haltuunottoon. Suomen sitkeästi ja uhrattavasti taistelleet puolustusvoimat estivät tämän suunnitelman toteutumisen. Kaikista toisen maailmansodan aikaisista NL:n strategisista suuriskuista vain suomalaisia vastaan suunnattu epäonnistui.

Suomalaiset osoittivat kestävytensä ja taistelukykyänsä paitsi Kannaksella myös muun muassa Ilo-maassa ja Viipurinlahdella. Taistelujen sitkeys ja lujuus yllätti jo voittoon valmistautuvan vihollisen ja antoi varoituksen pitkällisistä, joukkoja sitovista taisteluista. "Joukkomme eivät onnistuneet eteneään Suomen rajalle ja täysin puhdistamaan Karjalan kannasta vihollisesta. Siirtämällä alueelle riittävästi lisävoimia Suomen sodanjohto pysäytti neuvostojoukkojen hyökkäyksen Karjalan kannakselta syväle Suomeen", kuvailee venäläinen sotahistoria Kannaksen taisteluista.

Jatkosodassa menestyi 50 suvumme jäsentä. Huomionarvoista on, että heistäkin yli oli syntymään Kannakselaisia. He sananmukaisesti menestyivät puolustusteensaan kotikontraan. Sankarivainajien joukkoon kuuluu Kanneljärvellä syntynyt lotta, Siiri Vesterinen. Hän menestyi vain 22 vuoden iässä. Nuorin Jatkosodassa kaatunut Vesterinen oli Kurussa syntynyt Lauri. Hän menestyi 18-vuotiaana. Noin neljännes kaatuneista Vesterisistä meneti-

tyi vuoden 1944 kesä-heinä-lokuun raskaissa torjuntataisteluissa. Kahdeksassa Vesteristen perheessä oli sodan menetyksen suru muita syvempi kahden pojan mehehtymisen vuoksi.

Ensin Talvisodassa ja siten Jatkosodan loppuvaiheissa Suomi osoitti olevansa muutakin kuin suurvaltojen vaihtokaupan väline. Suomi taisteli ja "vaikuttanut näin omaan kohtalonsa. Toinen vaihtoehto olisi ollut antautuminen ja sitä seuraavat valloittajien sortotoimet. Missään NL:n vaikutusvaltaan toisen maailmansodan yhteydessä joutuneessa maassa ei syntynyt taloudellista eikä inhimillistä onnea, mutta kylläkin väestön pakko siirtoja, vankeutta, teloituksia ja painostusta. Antautumiseen liittyvät ihmisuhrit kohosivat monissa maissa paljon sodan tappioita suuremmiksi.

Sotiemme väestötappiot olivat yhteensä 90 300, joka vastasi 2,2 % väestöstämme. Tämä oli neljämiljoonaiselta kansalta suuri uhras.

Sukumme tappiot - yhteensä 70 henkeä - merkinnee vajaata 3 % silloin eläneistä Vesterisistä. On selvää, että meillä on syytä tuntea syvä kiitollisuutta kaikkia niitä sukumme jäseniä kohtaan, jotka uhrasivat henkensä maamme vapauden puolesta.

Lopuksi muutama ylimalkainen tilastotieto. Vuosina 1908-1926 (viime mainittu vuosiluokka oli viimeinen sotaan osallistunut) syntyi vuosittain 50-60 uutta Vesteristä. Koska noin puolet vuosiluokasta oli tyttöjä, merkitsivät sotiemme tappiot runsasta kahta poikaikäluokkaa suvussamme.

Vuonna 1969 oli sukukirjan mukaan maassamme kirjoilla 2 783 Vesteristä. Vuonna 1978 meitä on samassa rekisterissä 2 756. Miehiä 1 316 ja naisia 1 440. Vain näiden vajavaisten lukujen perusteella on lupa olettaa, ettei sukumme elinvoima ole ehtynyt. Ei sotien seurauksena eikä niiden jälkeen.

Kiitän lopuksi filosofian kandidaatti Justiina Westeristä, joka koostanut tiedot sodissa kaatuneista Vesterisistä oli puhetta valmistellensa käytettävissäni.

Vesteristen sukuseura ry:n 25-vuotisjuhlaristeily 11.-12.9.1993 m/s Serenadella Turku-Tukholma-Turku

Sukuneuvosto oli kokoontunut kokoukseensa toukokuussa 1993 keväiseen Helsinkiin. Kokouksen asialistalla oli kysymys, millaisin menoin viettää sukuseuran 25-vuotisjuhlaan täyttymistä. Esitin ajatukseni risteilyn järjestämisestä.

Esityksestä keskusteltiin ja todettiin toteutuskelpoiseksi.

Kokouksen puheenjohtajana toiminut, edesmenneet kunnallisneuvos Paavo Vesterinen uskoi risteilyyn teknisen järjestelyn allekirjoittaneen tehtäväksi. Risteilyajankohdaksi päätettiin 11.-12.9.1993.

Kirkaana syyspäivän aamutunteina saavumme kukin eri tahoiltamme Turkuun. Pohjoisimmat osallistujat tulivat Muonista ja Pellosta, eteläisimmät Helsingistä, Kouvolaista ja

Turun seudulta. Kaikkiaan risteilyyn osallistui noin 60 henkeä.

Aamupäivällä oli laivan kokoustiloissa tutustumistilaisuus (kasvojen katselutilaisuus). Tilaisuudessa kohotettiin malja 25-vuotiselle sukuseuralle ja toivottiin sen toiminnalle vastaistakin menestystä.

Sukuneuvoston ja sukuseuran juhla kokoukset kuuluivat myöskin tutustumistilaisuuden ohjelmaan. Todettiin, että sukuseuran 25-vuotishistoriikki on tekeillä.

Iltapäivällä aloitimme yhteisen juhlaohjelman. Lounasta seurasi vapaata seurustelua ja valmistautumista iltaa varten.

Illalla vain pyörähdimme Tukholmassa. Jotkut kävivät maissa kokeilemassa miltä "ruotsalainen maatuntuu jalkojen alla".

Iltaohjelmaan siirryimme laivan lähdeyttyä paluumatkalle. Mitää ohjelmaa ei omasta takaa oltu järjestetty. Osanottajat tuntuivat hajaan tunteen laivan eri tiloihin, mutta aina näkyi siellä täällä pöytiä, jolle oli levitetty paperiarokkeja.

— Niiden äärellä selvitettiin yhteisiä sukujuuria.

Yksi risteilyn osanottajista oli selvästi muita tuihkaampi. Hän oli Justiina Westerinen. Hänellä oli oiva tilaisuus tarkistaa käsikirjoitustensa ollen sukukirjan tietoja. Justiina paksuine mappineen olikin yksi risteilyn symboleja.

Vaikka koko ilta oli varattu tutustumisiin ja keskusteluihin, osoittautui se kuitenkin liian lyhyeksi. Siinä määrin aihetta tuntui kaikkialla olleen. Myöskään ei osattu jättää väliin

laivan näytettävää showta, mikä yökerhossa määrääkoina pyöri.

Aamulla kerettiin nauttimaan meriaamiainen ennen rantautumista.

Monia kokemuksia ja ystävieni rikkaampaa etsintäinkin sitten kotikyttäjä. Iloisia ääniä kuului: "Hei, hei! Hyvää syksyä! Pidetään yhteyttä, tapailtaan!"

JK. On tullut tiedustelua, voitaisiko samantapaisia tilaisuuksia järjestää sukukokouksen välivuosiin. Jos halukkuutta on, otakaa yhteyttä allekirjoittaneeseen. Estonian merhenäytelmä ei ehkä houkuttelee lähtemään merelle, mutta tapaminen voitaisiin ehkä järjestää jossain hotellisakin.

Anneli Varjonen

